

Bruxelles, 24. listopada 2022.
(OR. en)

13975/22

ENV 1060
AGRI 577
FORETS 104
PECHE 416
POLMAR 67
PI 138
ONU 125
RECH 562
CADREFIN 187

ISHOD POSTUPAKA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Na datum: 24. listopada 2022.

Za: Delegacije

Br. preth. dok.: 13784/1/22 REV 1

Predmet: Konvencija o biološkoj raznolikosti:

- Petnaesta sjednica Konferencije stranaka (COP 15) Konvencije o biološkoj raznolikosti
  - Deseta sjednica Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 10)
  - Četvrta sjednica Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 4)
(Montreal, Kanada, od 7. do 19. prosinca 2022.)
- zaključci Vijeća
-

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenom predmetu kako ih je Vijeće odobrilo na 3903. sastanku održanom 24. listopada 2022.

Konvencija o biološkoj raznolikosti:

Priprema petnaeste sjednice Konferencije stranaka (COP 15) Konvencije o biološkoj raznolikosti

Priprema desete sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 10)

Priprema četvrte sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i udjelu u ostvarenoj koristi (COP-MOP 4)

(Montreal, Kanada, od 7. do 19. prosinca 2022.)

– Nacrt zaključaka Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI na zaključke Vijeća o:

- autohtonim narodima¹;
- Konvenciji o biološkoj raznolikosti: priprema Konferencije stranaka (COP 14) Konvencije o biološkoj raznolikosti, priprema devete sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 9), priprema treće sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 3)²;
- o oceanima i morima³;

---

¹ ST 8814/17.

² ST 12948/18.

³ ST 14249/19.

- održivom biogospodarstvu za Europu: jačanju veze gospodarstva, društva i okoliša⁴;
- pojačanju djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma⁵;
- pripremi globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. – Konvencija o biološkoj raznolikosti⁶;
- strategiji „od polja do stola”⁷;
- bioraznolikosti – potrebi za hitnim djelovanjem⁸;
- osigurati da oporavak bude kružan i zelen⁹;
- strategiji Unije za održive kemikalije: vrijeme je za rezultate¹⁰;
- prioritetima EU-a za UN-ov sastanak na vrhu o prehrambenim sustavima 2021.¹¹;
- novoj strategiji EU-a za šume do 2030.¹²;
- klimatskoj diplomaciji EU-a: ubrzavanje provedbe ishoda iz Glasgowa¹³;

---

⁴ ST 14594/19.

⁵ ST 15151/19.

⁶ ST 15272/19 + COR 1.

⁷ ST 12099/20.

⁸ ST 12210/20.

⁹ ST 13852/20.

¹⁰ ST 6941/21.

¹¹ ST 9335/21.

¹² ST 13537/21.

¹³ ST 6120/22.

NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za potpunom i učinkovitom provedbom Konvencije o biološkoj raznolikosti i njezinih protokola i DUBOKO ZABRINUTO zbog aktualnog gubitka bioraznolikosti i posljedica na pružanje usluga ekosustava i dobrobit ljudi kako je istaknuto u petom izdanju globalnog pregleda bioraznolikosti (GBO-5) i¹⁴ izvješćima koje su objavili Međuvladina znanstveno-politička platforma za bioraznolikost i usluge ekosustava (IPBES)¹⁵, Međuvladin panel o klimatskim promjenama¹⁶ i Međunarodni panel za resurse¹⁷, ISTIČUĆI njihovo postupno uzajamno približavanje kad je riječ o međuovisnoj svjetskoj krizi izazvanoj gubitkom bioraznolikosti, propadanjem ekosustava, klimatskim promjenama i onečišćenjem te potrebu za hitnim i korjenitim promjenama jer će se stanje i dalje pogoršavati, a ako se držimo scenarija „bez primjene mjera” posljedice će vjerojatno biti nepopravljive;

---

¹⁴ Tajništvo Konvencije o biološkoj raznolikosti (2020.), peto izdanje globalnog pregleda bioraznolikosti, Montreal.

¹⁵ Npr. Međuvladina znanstveno-politička platforma o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) (2019.): Izvješće o globalnoj procjeni bioraznolikosti i usluga ekosustava Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava, IPBES (2022.); Tematska procjena održive upotrebe divljih vrsta Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava, IPBES (2022.); Metodološka procjena raznih vrijednosti i vrednovanje prirode Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i uslugama ekosustava.

¹⁶ Šesto izvješće o procjeni, Ocean i kriosfera u klimi koja se mijenja, Klimatska promjena i kopno, Globalno zagrijavanje od 1,5 °C.

¹⁷ Međunarodni panel za resurse (2019.). Globalni izgledi za resurse za 2019.: prirodni resursi za budućnost kakvu želimo.

UVIĐAJUĆI da su UN-ov program održivog razvoja do 2030. i njegovi ciljevi održivog razvoja, UN-ovo desetljeće za obnovu ekosustava i UN-ovo desetljeće oceana vrlo relevantni te se uzajamno podržavaju; i IZRAŽAVAJUĆI ZADOVOLJSTVO zbog toga što su na petom zasjedanju Skupštine Ujedinjenih naroda za okoliš (UNEA 5) donesene rezolucije¹⁸ pod sljedećim naslovima:

„Zaustavljanje onečišćenja plastikom: prema međunarodnom pravno obvezujućem instrumentu”, „Unapređivanje kružnog gospodarstva kao doprinosa postizanju održive potrošnje i proizvodnje”, „Održivo gospodarenje dušikom”, „Dobro gospodarenje kemikalijama i otpadom” i „Prirodna rješenja za potporu održivom razvoju” u kojoj se pruža međunarodno dogovorena definicija prirodnih rješenja; IZRAŽAVAJUĆI ZADOVOLJSTVO i rezolucijom Opće skupštine UN-a naslovljenom „Ljudsko pravo na čist, zdrav i održiv okoliš”¹⁹ i političkom izjavom „Naš ocean, naša budućnost, naša odgovornost” usvojenom na Drugoj konferenciji Ujedinjenih naroda o oceanima održanoj u Lisabonu u lipnju i srpnju 2022.

Najoštrije OSUĐUJUĆI agresivni rat Ruske Federacije protiv Ukrajine jer se njime grubo krši međunarodno pravo i uzrokuju gubitak brojnih života i ranjavanje velikog broja ljudi, među ostalim i civila, kao i dugoročno propadanje okoliša, onečišćenje i rizik za bioraznolikost i ekosustave, uništavaju prirodna staništa, kao i zaštićena područja, uključujući ona za rijetke i ugrožene vrste, čime se posebno krši Konvencija o biološkoj raznolikosti i odgađa prijeko potrebno djelovanje za zaustavljanje gubitka bioraznolikosti i obnovu prirode; NAGLAŠAVAJUĆI činjenicu da ruski rat protiv Ukrajine nema samo ozbiljne učinke na gospodarstvo i sigurnost opskrbe hranom, već i ugrožava svjetsku sigurnost i stabilnost; a to bi se hitno trebalo riješiti odlučnim mjerama i djelovanjima međunarodne zajednice; ZAHTIJEVAJUĆI da Rusija odmah prekine svoja vojna djelovanja i ZAGOVARAJUĆI da Rusija odgovara, među ostalim, za štetu nanесenu biološkoj raznolikosti i ekosustavima u Ukrajini;

NAGLAŠAVAJUĆI da je uvođenje kružnog gospodarstva ključno za postizanje održivih obrazaca potrošnje i proizvodnje kojima se doprinosi borbi protiv globalnog gubitka bioraznolikosti, klimatskih promjena, krčenja šuma, propadanja ekosustava, problema u opskrbi vodom, onečišćenja i učinaka na zdravlje ljudi;

---

¹⁸ UNEP/EA.5/Rezolucija 2, Rezolucija 5, Rezolucija 7, Rezolucija 11 i Rezolucija 14.

¹⁹ Rezolucija A/RES/76/300.

PONOVRNO POTVRĐUJUĆI važnost predostrožnog pristupa, koji je uključen u Deklaraciju iz Rija o okolišu i razvoju, za Konvenciju o biološkoj raznolikosti, njezine protokole i njezinu provedbu na svim razinama;

Poglavlje I. – Globalni okvir za bioraznolikost, povezana pitanja i mehanizmi za unapređivanje provedbe nakon 2020.

1. POZIVA na donošenje ambicioznog, sveobuhvatnog i transformativnog globalnog okvira za bioraznolikost nakon 2020. s jasnom, sažetom i motiviranom misijom o kojoj se može jednostavno komunicirati, kako bi se potaknulo hitno i transformativno djelovanje za zaustavljanje i preokretanje trenda gubitka bioraznolikosti te kako bismo do 2030. stvorili svijet koji pozitivno utječe na prirodu;
2. PREDANO JE donošenju ambicioznih i, kad god je to moguće, mjerljivih te vremenski ograničenih dugoročnih ciljeva za 2050., prijelaznih ishoda za 2030. i ciljeva za 2030. usmjerenih na mjere kojima se učinkovito i istodobno radi na rješavanju uzroka izravnih i neizravnih pokretača gubitka bioraznolikosti i nadilaze ambicije ciljeva za bioraznolikost iz Aichija, uz potporu jakog i unaprijeđenog provedbenog mehanizma i čvrstog okvira za praćenje s pripadajućim pokazateljima;
3. NAGLAŠAVA potrebu da se u ciljeve i ciljne vrijednosti, među ostalim, uključe sljedeći elementi i mjere:
  - učinkovito očuvati do 2030. najmanje 30 % svjetskog kopna i najmanje 30 % oceana, osobito područja od posebne važnosti za bioraznolikost i usluge ekosustava, s pomoću ekološki reprezentativnih i dobro povezanih mreža zaštićenih područja kojima se učinkovito i pravedno upravlja, kao i drugih učinkovitih mjera očuvanja za pojedina područja²⁰ kojima se štite prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica, kako je utvrđeno u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda (UNDRIP) i međunarodnom pravu o ljudskim pravima;

---

²⁰ Kako je definirano u CBD/COP/DEC/14/8.

- pojačati do 2030. djelovanje za učinkovitu obnovu narušenih ekosustava kako bi se bioraznolikost usmjerila na put oporavka, čime bi se pokrenula obnova 3 milijarde hektara narušenih kopnenih i slatkovodnih ekosustava te 3 milijarde hektara oceanskih ekosustava, uključujući ekosustave i tla bogate ugljikom, te tako poboljšali cjelovitost i povezanost ekosustava, zeleni i plavi prostori, kao i bioraznolikost u urbanim područjima;
- ukinuti do 2030. sve nezakonite, neodržive ili nesigurne urode, trgovinu i upotrebu divljih vrsta, poduzimajući ambiciozne mjere za očuvanje vrsta, uključujući mjere za poboljšanje stanja očuvanosti ugroženih vrsta;
- zaustaviti do 2030. izumiranja poznatih ugroženih vrsta izazvana ljudskim djelovanjem, a do 2050. sva izumiranja izazvana ljudskim djelovanjem, i tako smanjiti rizik od izumiranja te očuvati i održati genetsku raznolikost i prilagodljiv potencijal populacija divljih i udomaćenih vrsta;
- iskoristiti do 2030. puni potencijal prirodnih rješenja²¹, uz istodobno osiguravanje njihovih socijalnih i okolišnih zaštitnih mjera i povećanje njihovih višestrukih koristi;
- smanjiti do 2030. razine i rizike od onečišćenja iz svih izvora, uključujući kemikalije, hranjive tvari, pesticide i druge tvari, a osobito posebno zabrinjavajuće tvari, te onečišćenje bukom i svjetlom, na razine koje nisu štetne za bioraznolikost, funkcije ekosustava i zdravlje ljudi, utvrditi brojčano određene ciljeve smanjenja hranjivih tvari i pesticida te okončati onečišćenje plastikom;
- svladati do 2030. upravljanje načinima uvođenja stranih vrsta, spriječiti uvođenje i nastanjivanje svih prioriternih invazivnih stranih vrsta, smanjiti stopu unošenja i nastanjivanja invazivnih stranih vrsta te iskorijeniti ili kontrolirati već nastanjene invazivne strane vrste kako bi se smanjili njihovi učinci na bioraznolikost;

---

²¹ Kako je definirano u Rezoluciji UNEA-e „Prirodna rješenja kojima se podržava održivi razvoj” (UNEP/EA.5/Res.5).

- održivo upravljati do 2030. svim područjima kojima se produktivno koristi te tako promicati održivu upotrebu bioraznolikosti i učinkovitu provedbu agroekoloških načela i drugih relevantnih praksi koje pogoduju bioraznolikosti u velikom opsegu i s količinski određenim ciljevima, među ostalim znatnim poboljšanjem stanja oprašivača i bioraznolikosti tla te doprinosom dugoročnoj produktivnosti, učinkovitosti resursa i otpornosti tih sustava, očuvati i obnavljati bioraznolikost te održavati usluge ekosustava;
  - pristupiti do 2030. rješavanju pitanja promjene iskorištavanja zemljišta i mora koja negativno utječe na bioraznolikost u svim ekosustavima, te zadržati postojeće netaknute, ključne i ugrožene ekosustave i smanjiti gubitak drugih područja s visokom vrijednosti u pogledu bioraznolikosti na najmanju moguću mjeru;
4. ISTIČE presudnu važnost potpune provedbe globalnog okvira za bioraznolikost na svim razinama kako bi se potaknulo djelovanje vlada i sveukupnog društva te u cijelom sustavu UN-a; ISTIČE važnost „Akcijskog plana za prirodu i ljude – od Sharm El-Sheikha do Kunminga” za uspješnu provedbu globalnog okvira za bioraznolikost i IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO razvojem i provedbom pomoćnih alata za unapređenje uvođenja, odgovornosti i transparentnosti;
5. SA ZANIMANJEM PRIMJEĆUJE znatan broj zemalja koje su se obvezale preokrenuti trend gubitka bioraznolikosti do 2030. tako što su prihvatile inicijativu „Zalaganje čelnika za prirodu” ili su se pridružile drugim inicijativama: „Koaliciji velikih ambicija za prirodu i ljude”, „Globalnom savezu za oceane”, „Koaliciji velikih ambicija za bioraznolikost izvan nacionalne jurisdikcije” ili „Plavim čelnicima”; IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO katalitičkom ulogom tih i drugih relevantnih koalicija u pogledu velikih ambicija u razvoju i provedbi okvira te POZIVA zemlje koje to još nisu učinile da se pridruže tim koalicijama;

6. NAGLAŠAVA važnost tradicionalnog znanja, inovacija i održivih praksi autohtonih naroda i lokalnih zajednica, među ostalim putem njihova potpunog i učinkovitog sudjelovanja uz slobodan prethodni pristanak koji počiva na informiranosti, te PREPOZNAJE prava autohtonih naroda i lokalnih zajednica kako je utvrđeno u Deklaraciji Ujedinjenih naroda o pravima autohtonih naroda (UNDRIP) i u međunarodnom pravu o ljudskim pravima, pri osmišljavanju i provedbi globalnog okvira za bioraznolikost;
7. ISTIČE da je potpuno i učinkovito sudjelovanje podnacionalnih vlada, gradova i drugih lokalnih tijela, nevladinih organizacija, ženskih skupina, skupina mladih, poslovne i financijske zajednice, znanstvene zajednice, akademske zajednice, predstavnika sektora povezanih s bioraznolikošću ili ovisnih o njoj, građana i drugih dionika, uz propisno uvažavanje njihovih uloga, ključno za razvoj te učinkovitu i djelotvornu provedbu okvira;
8. ISTIČE važnost jačanja veze između zaštite bioraznolikosti i ljudskih prava, međugeneracijske pravičnosti, rodne ravnopravnosti, pristupa utemeljenog na pravima i rodno osjetljivog pristupa u okviru globalnog okvira za bioraznolikost; te POZIVA na donošenje Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost za razdoblje nakon 2020.;

Digitalne informacije o sekvenciranju u vezi s genetskim resursima

9. Iako POTVRĐUJE svoju spremnost da doprinese pronalaženju rješenja za pitanje digitalnih informacija o sekvenciranju u vezi s genetskim resursima; NAGLAŠAVA da se svako rješenje mora temeljiti na postojećim praksama u bazama podataka, da bi se njime trebalo očuvati otvoren pristup digitalnim informacijama o sekvenciranju iz javnih baza podataka te integrirati izgradnju kapaciteta, mora biti praktično, lako provedivo, osiguravati pravnu sigurnost i jasnoću, stvarati više dobiti nego troškova, uzajamno se podupirati s drugim instrumentima za pristup i podjelu dobiti te osigurati da dobit koja se dijeli doprinosi očuvanju i održivoj upotrebi bioraznolikosti i podržava relevantne ciljeve održivog razvoja;

Mobilizacija resursa i financijski mehanizam

10. PREPOZNAJE važnost namjenske, predvidljive i odgovarajuće mobilizacije resursa za bioraznolikost;
11. ISTIČE da su EU i njegove države članice zajedno ispunili prethodno preuzetu obvezu da do 2015. udvostruče financijske tokove za bioraznolikost prema zemljama u razvoju i gospodarstvima u tranziciji te da do 2020. zadrže tu razinu; PODSJEĆA na obvezu koju je preuzela Europska komisija da će EU udvostručiti vanjsko financiranje za bioraznolikost, posebice za najugroženije zemlje, i PODSJEĆA na to da države članice EU-a općenito najviše doprinose Globalnom fondu za okoliš te da će se nadopunom Globalnog fonda za okoliš znatno povećati međunarodno financiranje za bioraznolikost;
12. NAGLAŠAVA potrebu za unapređenjem učinkovitosti dostupnih resursa i mobiliziranjem novih i dodatnih sredstava iz svih izvora za provedbu globalnog okvira za bioraznolikost te ISTIČE potrebu da sve zemlje mobiliziraju dodatna financijska sredstva kako bi se globalni manjak financijskih sredstava za bioraznolikost premostio s pomoću:
  - usklađivanja svih financijskih tokova s ciljevima globalnog okvira za bioraznolikost te ispitivanja svih relevantnih financijskih tokova iz aspekta bioraznolikosti kako bi se izbjegli negativni učinci na bioraznolikost i, prema potrebi, proizvele posredne koristi za nju;
  - utvrđivanja do 2025. te uklanjanja i preusmjeravanja do 2030. poticaja štetnih za bioraznolikost, uključujući subvencije, kako bi se njihovi negativni učinci sveli na najmanju moguću mjeru, i povećanja pozitivnih poticaja i gospodarskih instrumenata;
  - povećanja domaćih i međunarodnih financijskih sredstava za bioraznolikost u skladu s ambicijama globalnog okvira za bioraznolikost, među ostalim putem:
    - o osnaživanja Globalnog fonda za okoliš kao financijskog mehanizma Konvencije o biološkoj raznolikosti, čime se osigurava doprinos financiranju bioraznolikosti i učinkovita provedba Globalnog fonda za okoliš;

- odlučne predanosti međunarodnih i nacionalnih javnih i privatnih financijskih institucija, uključujući multilateralne razvojne banke, daljnjem jačanju ambicioznog djelovanja u području bioraznolikosti, unapređivanju mobilizacije privatnih financijskih sredstava, podršci regulatornim reformama razvojem odgovarajućih instrumenata te povećanju i objavljivanju njihovih financijskih sredstava za prirodu, uz istodobno prihvaćanje obveze u pogledu konkretnih doprinosa za međunarodno financiranje bioraznolikosti na drugom dijelu
15. Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti;
- povećanih sinergija s djelovanjem u području klime, među ostalim usmjeravanjem povećanog financiranja prirodnih rješenja s obzirom na njihove višestruke koristi za prirodu, klimu i ljude;
  - razvoja i provedbe nacionalnih financijskih planova za bioraznolikost ili sličnih instrumenata usklađenih s nacionalnim strategijama i akcijskim planovima za bioraznolikost;

Izgradnja kapaciteta, tehnička i znanstvena suradnja, upravljanje znanjem i komunikacija

13. NAGLAŠAVA da su izgradnja kapaciteta i razvoj, prijenos tehnologije, tehnička i znanstvena suradnja i upravljanje znanjem prvenstveni alati za djelotvornu i učinkovitu provedbu globalnog okvira za okoliš te da treba ojačati komunikaciju, obrazovanje i javnu osviještenost, istraživanje, stvaranje znanja i upravljanje njime te POZIVA da se donese dugoročni strateški okvir za izgradnju kapaciteta nakon 2020., sastavnicu upravljanja znanjem i komunikacijsku strategiju za globalni okvir za bioraznolikost;
14. ISTIČE potrebu za regionalnim centrima za tehničku i znanstvenu suradnju, prijenos tehnologije i izgradnju kapaciteta te IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO pripremama za uspostavu Svjetskog centra za znanje o bioraznolikosti;

Mehanizmi za planiranje, praćenje, izvješćivanje i preispitivanje

15. POZIVA na donošenje snažnog i poboljšanog mehanizma za planiranje, izvješćivanje i preispitivanje na konferenciji COP 15, zajedno s čvrstim okvirom za praćenje s glavnim pokazateljima kako bi se osigurala i poboljšala provedba te potaknula politička predanost, uz istodobno izbjegavanje udvostručavanja i preklapanja s drugim postojećim mehanizmima, to uključuje:
- ažurirane ili revidirane nacionalne strategije i akcijske planove za bioraznolikost kao glavne instrumente za provedbu Konvencije o biološkoj raznolikosti na nacionalnoj razini koje treba pravodobno uskladiti s ciljevima i ciljnim vrijednostima globalnog okvira za bioraznolikost kako bi ih se moglo razmotriti na konferenciji COP 16;
  - nacionalne ciljeve kao dio nacionalnih strategija i akcijskih planova za bioraznolikost ili zasebne, prijavljene ili priopćene u skladu s dogovorenim predloškom;
  - nacionalna izvješća o napretku ostvarenom u provedbi u skladu s dogovorenim predlošcima, upotrebom glavnih, sastavnih i komplementarnih pokazatelja okvira za praćenje te drugih pokazatelja;
  - procjenu razine kolektivnih ambicija na temelju nacionalnih ciljeva i dobrovoljnih obveza koje su preuzeli nedržavni akteri;
  - transparentan i pravodoban postupak globalnog pregleda stanja, uz političko sudjelovanje na visokoj razini, za procjenu kolektivnih ambicija i napretka u provedbi globalnog okvira za bioraznolikost, nakon čega, prema potrebi, slijedi faza odgovora radi povećanje nacionalnih ambicija i provedbe;
  - mehanizam za bilježenje dobrovoljnih obveza koje su preuzeli nedržavni akteri;
  - mehanizme potpore, poput onih koje je razvio Svjetski centar za praćenje očuvanja Programa Ujedinjenih naroda za zaštitu okoliša (UNEP-WCMC) za objedinjavanje informacija, alata i pristupa za potporu strankama u praćenju i nadgledanju napretka u ostvarivanju ciljeva,
16. PREDANO je davanju prednosti pružanju potpore za izgradnju kapaciteta i razvojne aktivnosti za provedbu globalnog okvira za bioraznolikost s naglaskom na osmišljavanju i provedbi nacionalnih strategija i akcijskih planova za bioraznolikost, nacionalnim financijskim planovima za bioraznolikost te izvješćivanju i preispitivanju;

Suradnja s drugim konvencijama i međunarodnim organizacijama

17. NAGLAŠAVA da bi globalni okvir za bioraznolikost trebao služiti kao sveobuhvatan globalni okvir za djelovanje svih stranaka, drugih zemalja, agencija i organizacija, konvencija, sporazuma i postupaka, među ostalim diljem sustava UN-a, kao i autohtonih naroda i lokalnih zajednica i svih dionika, kako bi se zaustavio i preokrenuo trend gubitka bioraznolikosti, čime bi se osigurala dosljedna provedba ciljeva bioraznolikosti te potaknule suradnja i sinergije među svim uključenim akterima, podupirući provedbu Konvencije o biološkoj raznolikosti i njezinih protokola u cilju ostvarivanja Programa održivog razvoja do 2030. i njegovih ciljeva održivog razvoja;
18. Posebno NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim jačanjem suradnje između konvencija i sporazumâ povezanih s bioraznolikošću kako bi se unaprijedila provedba globalnog okvira za bioraznolikost i njegovo praćenje u okviru njihovih mandata, poticanjem odluka koje se međusobno podupiru, usklađivanjem strategija s globalnim okvirom za bioraznolikost i unapređivanjem tematskih rasprava o ključnim pitanjima kao što su zajednički pokretači gubitka bioraznolikosti;
19. NAGLAŠAVA da je potrebno potpuno iskoristiti relevantna izvješća Međuvladine znanstveno-političke platforme o bioraznolikosti i usluge ekosustava i Međuvladina panela o klimatskim promjenama te POTIČE buduće zajedničke aktivnosti tih dvaju tijela;

Uključivanje bioraznolikosti unutar sektora i među njima

20. NAGLAŠAVA ključnu važnost uključivanja bioraznolikosti u sve politike i sektore i među njima; POZIVA na donošenje dugoročnog strateškog pristupa za uključivanje bioraznolikosti i Akcijskog plana za podnacionalne vlade, gradove i druge lokalne vlasti za bioraznolikost u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti (2021. – 2030.);
21. OBVEZUJE se da će služiti kao primjer potpunim uključivanjem bioraznolikosti u sve relevantne sektorske i međusektorske planove i politike na razini EU-a te na nacionalnoj i lokalnoj razini, osiguravajući pritom pristup na razini cijele vlade i na razini cijelog društva;

22. POZIVA na donošenje okvira kojim će se osigurati:

- uključivanje ciljeva bioraznolikosti na svim razinama vlasti i u svim sektorima do 2030., posebno u poljoprivredi, šumarstvu, ribarstvu, akvakulturi, financijama, turizmu, zdravstvu, proizvodnji, infrastrukturi, energetici i rudarstvu, među ostalim integriranjem brojnih vrijednosti bioraznolikosti i usluga ekosustava, sprečavanjem negativnih učinaka na bioraznolikost u cijelom lancu vrijednosti, među ostalim u svim fazama proizvodnje, trgovine i potrošnje, u nacionalne i poslovne račune te u sve politike i ulaganja, kao i povećanjem pozitivnih učinaka;
- uklanjanje neodrživih obrazaca potrošnje, trgovine i proizvodnje, uz istodobno podupiranje globalnog prelaska na kružno gospodarstvo, među ostalim smanjenjem globalnog rasipanja hrane po glavi stanovnika za pola i znatnim smanjenjem globalnog ekološkog otiska do 2030. i njegovim dovođenjem unutar granica planeta najkasnije do 2050.;
- održivost svih praksi vađenja i proizvodnje, nabava i lanci opskrbe te upotreba prirodnih resursa; i
- da poslovne i financijske institucije procjenjuju svoje rizike, učinke i ovisnosti o bioraznolikosti te da izvješćuju o njima i objavljuju ih, kao i da izbjegavaju, smanjuju i ublažavaju takve rizike i negativne učinke;

Poglavlje II. – Konvencija o biološkoj raznolikosti – daljnja pitanja

Morska i obalna bioraznolikost

23. PODSJEĆA da se u Rezoluciji Opće skupštine Ujedinjenih naroda 72/73 ponovno potvrđuje da se Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) utvrđuje pravni okvir unutar kojeg se moraju obavljati sve aktivnosti u oceanima i morima;
24. PONOVRNO POTVRĐUJE potrebu za smanjenjem negativnih učinaka ribolovnih aktivnosti i aktivnosti akvakulture na morski okoliš djelotvornim mjerama očuvanja i održivog upravljanja, osiguravanjem potpune održivosti proizvodnje hrane iz mora i akvakulture, među ostalim zaustavljanjem prelova i destruktivnih ribolovnih praksi, ukidanjem štetnih subvencija za ribolov, zaustavljanjem nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova, smanjenjem na najmanju moguću mjeru slučajnih ulova osjetljivih vrsta (uključujući zaštićene i/ili ugrožene kitove, morske ptice, kornjače, morske pse) i usputnog ulova juvenilne ribe i neciljanih vrsta;
25. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO napretkom u uspostavi, djelotvornom upravljanju i poboljšanju upravljanja ekološki reprezentativnim i dobro povezanim zaštićenim morskim i obalnim područjima te drugim djelotvornim mjerama očuvanja na temelju relevantnih znanstvenih i tehničkih informacija;
26. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO daljnjim raspravama o ekološki ili biološki značajnim područjima u cilju uspješnog dovršetka revidiranog postupka za utvrđivanje ekološki ili biološki značajnih područja u skladu s UNCLOS-om; NAGLAŠAVA da bi se u ishodu postupka za utvrđivanje ekološki ili biološki značajnih područja trebali u potpunosti poštovati suverenitet, suverena prava ili jurisdikcija obalne države kako je predviđeno UNCLOS-om; PODRŽAVA uključivanje sažetih izvješća s radionice o ekološki ili biološki značajnim područjima u sjeveroistočnom Atlantiku;

27. NAGLAŠAVA da su hitno potrebne mjere za očuvanje, obnovu i održivo iskorištavanje morskih ekosustava te za smanjenje antropogenih pritisaka na oceane, uključujući pritiske koji nastaju zbog prelova, promjene u iskorištavanju mora i onečišćenja, poput onog uzrokovanog viškom hranjivih tvari, opasnim tvarima i plastikom te podvodne buke; čime se povećava otpornost oceana na klimatske promjene, među ostalim u osjetljivim polarnim regijama u kojima su klimatske promjene sve veće i ugrožavaju ljudsko društvo i ekosustave te prepoznaje ključna uloga oceana u odnosu na klimatske promjene;
28. PRIMA NA ZNANJE odlučujući napredak postignut tijekom prvog dijela 5. sjednice Međuvladine konferencije (IGC-5) o međunarodnom pravno obvezujućem instrumentu u okviru Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom iskorištavanju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalnih jurisdikcija („BBNJ”); POZIVA na brz nastavak pregovora i OSTAJE predano punom iskorištavanju diplomatskog utjecaja EU-a i kapaciteta za informiranje javnosti u cilju hitnog postizanja ambicioznog i djelotvornog sporazuma;
29. NAGLAŠAVA važnost očuvanja i oporavka obalnih staništa, među ostalim podupiranjem praksi održivog upravljanja;

Invazivne strane vrste

30. POTIČE stranke Konvencije o biološkoj raznolikosti da pojačaju suradnju i nastave rad na metodama, alatima, mjerama i strategijama u vezi s invazivnim stranim vrstama kako bi se smanjio njihov utjecaj na bioraznolikost;

Bioraznolikost i klimatske promjene

31. NAGLAŠAVA da bi djelovanje u području klime i zaštita bioraznolikosti trebali biti usko povezani kako bi se utjecaj klimatskih promjena na bioraznolikost sveo na najmanju moguću mjeru, potaknuo doprinos ekosustava borbi protiv klimatskih promjena i njihovih učinaka te izbjegli negativni učinci mjera i djelovanja za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih na bioraznolikost; OSTAJE ODLUČNO PREDANO jačanju suradnje i sinergija među relevantnim instrumentima i postupcima te daljnjem poboljšanju prirodnih rješenja, uz istodobno osiguravanje njihovih socijalnih i okolišnih zaštitnih mjera, radi uzajamnog jačanja posrednih koristi za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih te zaustavljanje gubitka bioraznolikosti;

Bioraznolikost i tlo

32. PREPOZNAJE važnost bioraznolikosti tla za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu na njih, kao i za sigurnost opskrbe hranom i ishrane za sve te POTIČE stranke Konvencije o biološkoj raznolikosti da uključe očuvanje, obnovu i održivu upotrebu bioraznolikosti tla u poljoprivredne prakse, planiranje krajobraza, upravljanje zemljištem i tlom, razvojne programe i druge relevantne politike;

Bioraznolikost i zdravlje

33. NAGLAŠAVA hitnu potrebu za daljnjim promicanjem i provedbom pristupa „Jedno zdravlje”²², među ostalim uključivanjem povezanosti bioraznolikosti i zdravlja u politike i sektore te primjenom pristupa na razini cijele vlade i na razini cijelog društva te PODUPIRE daljnji razvoj i donošenje globalnog akcijskog plana za bioraznolikost i zdravlje na konferenciji COP 16, u kojem se razmatraju uzroci degradacije ekosustava i bioraznolikosti te njihove posljedice na zdravlje i dobrobit ljudi, životinja, biljaka i njihova zajedničkog okoliša;

---

²² Kako je definirala stručna skupina na visokoj razini „Jedno zdravlje” i podržao četverostrani savez za „Jedno zdravlje”.

Sintetička biologija

34. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO razvojem i uspostavom opsežnog i redovitog postupka ispitivanja perspektiva, praćenja i procjene najnovijih tehnoloških dostignuća u području sintetičke biologiji te PODUPIRE uspostavu multidisciplinarnu *ad hoc* tehničke stručne skupine kao najpoželjnije opcije;
35. NAGLAŠAVA važnost primjene predostrožnog pristupa i procjene rizika u pogledu organizama koji sadrže proizvedene genske pogone;

Poglavlje III. – Kartagenski protokol o biološkoj sigurnosti

36. POZIVA na donošenje provedbenog plana za Kartagenski protokol (2022. – 2030.), koji se temelji na globalnom okviru za bioraznolikost i nadopunjuje ga, te SA ZABRINUTOŠĆU PRIMJEĆUJE da je Protokol u potpunosti proveo samo ograničen broj stranaka;
37. POZIVA na donošenje akcijskog plana za izgradnju kapaciteta u okviru Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti i Dopunskog protokola iz Nagoye i Kuala Lumpura o odgovornosti i naknadi štete, koji nadopunjava dugoročni strateški okvir za izgradnju kapaciteta nakon 2020.;
38. POZDRAVLJA zaključke četvrte procjene i preispitivanja Protokola te konačnu evaluaciju Strateškog plana za Kartagenski protokol za razdoblje 2011. – 2020.; međutim, IZRAŽAVA ŽALJENJE zbog toga što je za ovu analizu bio dostupan samo ograničen broj izvješća i POTIČE stranke Kartagenskog protokola koje još nisu dostavile svoje nacionalno izvješće da to učine što je prije moguće;
39. POZDRAVLJA rad *ad hoc* tehničke stručne skupine za procjenu rizika i upravljanje rizikom, kao i preporuku Pomoćnog tijela za znanstvene, tehničke i tehnološke savjete da se izrade dodatne smjernice za potporu procjeni rizika na pojedinačnoj osnovi od modificiranih živih organizama koji sadrže proizvedene genske pogone, a koji su usmjereni i na opća pitanja i na buduće primjene u bliskoj budućnosti;

40. također POZDRAVLJA rad *ad hoc* tehničke stručne skupine za procjenu rizika i upravljanje rizikom u vezi s društveno-gospodarskim aspektima, kojim se nadopunjavaju dobrovoljne smjernice o procjeni društveno-gospodarskih aspekata u kontekstu članka 26. Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti;
41. PODRŽAVA uspostavu *ad hoc* tehničke stručne skupine za procjenu rizika i upravljanje rizikom kao najpoželjniju opciju te NAGLAŠAVA da bi sve dodatne smjernice trebale imati visoku tehničku i znanstvenu kvalitetu te biti korisne i primjenjive;
42. POZIVA na to da se na 10. sjednici Konferencije stranaka koji služi kao sastanak stranaka Protokola poduzmu potrebni koraci i donesu odluke kako bi se osigurala potpuna integracija biološke sigurnosti u globalni okvir za bioraznolikost;
43. POZDRAVLJA stupanje na snagu Dopunskog protokola iz Nagoye i Kuala Lumpura uz Kartagenski protokol i potiče sve stranke da ratificiraju taj instrument što je prije moguće;

Poglavlje IV. – Protokol iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti

44. ISTIČE potrebu za potpunom provedbom Protokola iz Nagoye i poboljšanjem njegove djelotvornosti i učinkovitosti, među ostalim, prema potrebi, osmišljavanjem standardiziranih i pojednostavnjenih mjera za pristup i podjelu dobiti, posebno radi promicanja istraživanja kojima se doprinosi ciljevima Konvencije o biološkoj raznolikosti, te ističe potrebu za podupiranjem izgradnje kapaciteta i razvoja kako bi se to postiglo;
45. POZIVA stranke da pri razvoju i provedbi svojeg zakonodavstva ili regulatornih zahtjeva o pristupu i podjeli dobiti posvete dužnu pozornost važnosti genetskih resursa za hranu i poljoprivredu te njihovoj posebnoj ulozi u sigurnosti opskrbe hranom, kao i slučajevima mogućih izvanrednih situacija koje ugrožavaju ili nanose štetu zdravlju ljudi, životinja ili biljaka, uzimajući u obzir i razvoj drugih relevantnih međunarodnih instrumenata i foruma (kao što su FAO, SZO ili WIPO);

46. NAGLAŠAVA važnost stavljanja na raspolaganje svih informacija o mjerama pristupa i podjele dobiti, kao i drugih relevantnih informacija potrebnih za djelotvornu provedbu Protokola iz Nagoye uz Mehanizam za razmjenu informacija o pristupu i podjeli dobiti.
-